

Jak założyć i prowadzić młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo - instrukcja dla nauczycieli i uczniów uczestniczących w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”

1. Na czym polega gra edukacyjna „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”?

Uczniowie szkoły ponadgimnazjalnej (liceum i technikum) realizują program „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” poprzez uczestnictwo w grze edukacyjnej „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”. Celem Gry jest przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnej działalności gospodarczej oraz rozwijanie ich inicjatywności i przedsiębiorczości.

Istotą Gry jest założenie i prowadzenie w szkole realnie działającej firmy – młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa - zorganizowanego na wzór spółki jawnej.

Wszyscy uczestnicy programu stają się współwłaścicielami (wspólnikami) spółki. Liczba współników powinna wynosić 6 –15 osób, w szkole może działać kilka miniprzedsiębiorstw. Uczniowie – wspólnicy miniprzedsiębiorstwa gromadzą potrzebny kapitał, sporządzają biznesplan, prowadzą badania marketingowe, wybierają produkt (lub usługę), a następnie organizują produkcję oraz sprzedaż. Prowadzą dokumentację finansową na wzór dokumentacji małych przedsiębiorstw (Podatkowa księga przychodów i rozchodów, ewidencja VAT-owska).

Szczegółowe zasady działalności określa regulamin młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa. Uczniowie, prowadząc miniprzedsiębiorstwo, podejmują prawdziwe ryzyko biznesowe – wnoszą do niego swoje udziały w formie gotówkowej, zarządzają finansami, płacą na ogólnych zasadach podatki, natomiast składki ZUS naliczane od rzeczywistej podstawy pomniejszone są 1000 razy. Rolę kas urzędu skarbowego i ZUS-u pełni rada rodziców danej szkoły.

Założenie młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa wymaga zgody dyrektora szkoły. Nad całością działań miniprzedsiębiorstwa czuwa nauczyciel – opiekun miniprzedsiębiorstwa. Wspólnikom w prowadzeniu miniprzedsiębiorstwa pomagają konsultanci biznesowi.

Uczestnicy gry edukacyjnej „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” zobowiązani są przestrzegać postanowień regulaminu młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa.

Regulamin młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa dostępny jest na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii - młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładce O programie/Regulamin miniprzedsiębiorstwa.

2. Jak zostać uczestnikiem programu „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”?

Rejestracja do programu odbywa się na platformie „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” i przebiega w czterech etapach:

- rejestracja nauczyciela,
- rejestracja szkoły,
- rejestracja ucznia,
- rejestracja młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa.

Procedura rejestracji uczestników (nauczycieli oraz uczniów) do programu „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” opisana jest w *Instrukcji stosowania platformy internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” dla nauczycieli i uczniów uczestniczących w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”*.

3. Rola nauczyciela w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”

Nauczyciel – opiekun miniprzedsiębiorstwa prowadzi zajęcia edukacyjne dla uczniów oraz czuwa nad prawidłowym funkcjonowaniem miniprzedsiębiorstwa. Wspiera uczniów, jest moderatorem ich działań oraz dba o ich bezpieczeństwo podczas wykonywania prac związanych z prowadzeniem młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa, nie podejmuje działań biznesowych za współników miniprzedsiębiorstwa, ingeruje w pracę miniprzedsiębiorstwa wyłącznie w sytuacjach, które tego bezwzględnie wymagają.

Zadaniem nauczyciela jest również nadzorowanie przestrzegania przez uczniów regulaminu młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa.

Nauczyciel czuwa także nad prawidłowym prowadzeniem dokumentacji finansowej oraz rozliczeń z radą rodziców.

Szczegółowo rola nauczyciela w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” została opisana na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii - młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładce O programie/Rola nauczyciela.

4. Jak założyć i prowadzić młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo?

4.1. Jak założyć młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo?

1. Rekrutacja uczniów do udziału w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”

Uczestnikami zajęć są uczniowie, którzy zadeklarowali udział w zajęciach przedmiotu uzupełniającego *ekonomia w praktyce* lub w zajęciach pozalekcyjnych. Rekrutację uczniów należy przeprowadzić nie później niż **do 30 września**.

W tym celu warto zorganizować spotkanie z uczniami, którzy rozważają możliwość założenia młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa. W spotkaniu mogą uczestniczyć również rodzice/opiekunowie prawni uczniów. Okazją do takiego spotkania może być np. lekcja podstaw przedsiębiorczości, lekcja wychowawcza, zebranie z rodzicami.

2. Zgłoszenie ucznia do udziału w grze edukacyjnej „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”

Uczniowie zainteresowani udziałem w zajęciach wypełniają druk *Zgłoszenie ucznia/uczennicy do programu „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”* i przekazują go nauczycielowi, który będzie pełnił rolę opiekuna młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa. W przypadku niepełnoletnich uczniów konieczne jest dołączenie do zgłoszenia ucznia pisemnej zgody rodziców/opiekunów prawnych – druk *Zgoda rodziców/prawnych opiekunów na udział w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”*.

Wyżej wymienione druki dostępne są na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładkach: *Nauczyciel/Dokumenty dla miniprzedsiębiorstwa/Inne druki* oraz *Miniprzedsiębiorstwo/Druki i umowy*.

Szczegółowa procedura zgłaszania (rejestracji) ucznia w programie opisana jest w *Instrukcji stosowania platformy internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” dla nauczycieli i uczniów uczestniczących w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”*.

3. Zgoda dyrektora szkoły

Uczniowie występują z prośbą do dyrektora szkoły o wyrażenie zgody na prowadzenie młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa w danym roku szkolnym.

4. Umowa najmu

Uczniowie podpisują z dyrektorem szkoły umowę najmu lokalu – pomieszczenia na terenie szkoły, które będzie stanowiło siedzibę młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa.

Druk Umowa najmu lokalu użytkowego dostępny jest na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładkach: Nauczyciel/Dokumenty dla miniprzedsiębiorstwa/Umowy oraz Miniprzedsiębiorstwo/Druki i umowy.

5. Pomysł na biznes

Uczniowie wybierają pomysł na produkt lub usługę swojej firmy, organizują badania rynku oraz opracowują biznesplan swojego przedsięwzięcia.

6. Umowa spółki

Uczniowie – wspólnicy młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa sporządzają umowę spółki i wnoszą do niej udziały (udział pieniężny).

Druk umowy spółki dostępny jest na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładkach: Nauczyciel/Dokumenty dla miniprzedsiębiorstwa/Umowy oraz Miniprzedsiębiorstwo/Druki i umowy.

7. Rejestracja miniprzedsiębiorstwa

Procedura rejestracji młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa przebiega w dwóch etapach:

I etap obejmuje następujące **czynności nauczyciela** po zalogowaniu się na platformie.

Nauczyciel:

- wpisuje proponowaną przez uczniów nazwę miniprzedsiębiorstwa w panelu nauczyciela w części *Uczniowie i miniprzedsiębiorstwa*, w zakładce *Miniprzedsiębiorstwa/rejestruj*.
- w zakładce *Moje miniprzedsiębiorstwa* (menu boczne) lub *Miniprzedsiębiorstwa/wyświetl listę miniprzedsiębiorstw* (panel nauczyciela) wybiera podzakładkę *dane podstawowe* i uzupełnia tabelę z danymi wspólników młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa:
 - klikając w nazwiska uczniów zgłoszonych do programu (znajdzie je pod tabelą), powoduje automatyczne dopisanie ich do listy wspólników
 - wskazuje funkcje wspólników w młodzieżowym miniprzedsiębiorstwie, w tym funkcję dyrektora naczelnego
 - zapisuje wprowadzone dane.

II etap obejmuje następujące **czynności dyrektora naczelnego młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa** po zalogowaniu się na platformie.

Dyrektor naczelny:

- w zakładce *Miniprzedsiębiorstwo* wybiera podzakładkę *dane podstawowe*
- obowiązkowo wpisuje przedmiot działalności młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa oraz wysokość kapitału założycielskiego
- fakultatywnie wpisuje adres e-mail i strony internetowej młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa oraz nazwiska konsultantów
- zapisuje wprowadzone dane.

Rejestrację młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa należy przeprowadzić najpóźniej **do 30. listopada**.

Uczniowie zamieszczają na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” logo/logotyp i krótką prezentację przedstawiającą zarejestrowane miniprzedsiębiorstwo (tzw. wizytówka miniprzedsiębiorstwa). Opis logo/logotypu i wizytówki dostępny jest w *Vademecum dla ucznia*.

Szczegółowa procedura rejestracji miniprzedsiębiorstwa opisana jest w zakładce Pomoc w panelu nauczyciela/nauczycielki (część Uczniowie i miniprzedsiębiorstwa).

4.2. Jak prowadzić młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo?

1. Wspólnicy miniprzedsiębiorstwa

Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo może prowadzić grupa 6 - 15 uczniów. Uczestnicy gry edukacyjnej „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” – wspólnicy miniprzedsiębiorstwa zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania regulaminu młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa.

Regulamin młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa dostępny jest na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładce O Programie.

2. Struktura organizacyjna miniprzedsiębiorstwa

Praca młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa zorganizowana jest w czterech działach: marketingu, produkcji, finansowym i organizacyjnym. Pracą każdego działu kieruje jego dyrektor, nad całością działalności czuwa dyrektor naczelny. Dyrektorów miniprzedsiębiorstwa wybierają wspólnicy.

Szczegółowy opis obowiązków dyrektora naczelnego oraz dyrektorów poszczególnych działów miniprzedsiębiorstwa znajduje się w *Vademecum dla ucznia*.

3. Finansowanie działalności miniprzedsiębiorstwa

Kapitał założycielski miniprzedsiębiorstwa pochodzi z wpłat udziałów wspólników. Wysokość udziału wspólnika miniprzedsiębiorstwa jest ustalany przez wspólników, jednak nie może być większy niż 100 zł. Możliwą formą powiększenia funduszu, którym

dysponują wspólnicy, jest pożyczka udzielana przez radę rodziców szkoły lub pomoc sponsorów.

4. Planowanie działalności miniprzedsiębiorstwa

Wspólnicy sporządzają biznesplan swojego miniprzedsiębiorstwa. Pomocny w tym może być generator biznesplanu dostępny na platformie „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w panelu miniprzedsiębiorstwa.

Szczegółowy opis pracy z generatorem biznesplanu przedstawiono w prezentacji: *Instrukcja stosowania generatora biznesplanu dla nauczycieli i uczniów uczestniczących w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”.*

5. Organizacja zajęć edukacyjnych oraz pracy miniprzedsiębiorstwa

Nauczyciel organizuje i prowadzi zajęcia edukacyjne, podczas których wprowadza uczniów w tematykę dotyczącą prowadzenia działalności gospodarczej – zgodnie z programem nauczania „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” oraz z wykorzystaniem propozycji materiałów dydaktycznych opracowanych do tegoż programu nauczania.

Program nauczania „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” dostępny jest na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładce O programie/Program nauczania.

Materiały dydaktyczne (zadania edukacyjne, prezentacje multimedialne oraz krótkie filmy dydaktyczne) dostępne są na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w zakładce Nauczyciel/Materiały dydaktyczne.

Szczegółowe informacje dotyczące pracy z programem nauczania i materiałami dydaktycznymi dostępne są w *Instrukcji stosowania programu nauczania „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” oraz materiałów dydaktycznych do przedmiotu ekonomia w praktyce.*

Uczniowie spotykają się na regularnych zebraniach wspólników, podczas których podejmują wszelkie działania biznesowe związane z prowadzeniem miniprzedsiębiorstwa (w tym np. przygotowanie produktu/usługi do sprzedaży, organizacja kampanii promocyjnej, prowadzenie dokumentacji finansowej i przygotowanie rozliczeń z radą rodziców).

Miniprzedsiębiorstwo ma obowiązek **do 15. każdego miesiąca** za miesiąc poprzedni:

- sporządzić na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” raport miesięczny z działalności miniprzedsiębiorstwa
- dokonać rozliczenia z radą rodziców.

6. Dokumentacja finansowa miniprzedsiębiorstwa

Wspólnicy prowadzą dokumentację finansową podobną do tej, jaką prowadzą prawdziwe przedsiębiorstwa. Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo płaci podatki zgodnie z powszechnie obowiązującymi zasadami, zaś składki ZUS naliczane są od rzeczywistej urzędowej

podstawy pomniejszonej 1000 razy. Rolę kas urzędu skarbowego i ZUS-u pełni rada rodziców danej szkoły.

Do prowadzenia dokumentacji finansowej oraz przygotowania rozliczeń z radą rodziców uczniowie wykorzystują program „Finanse” dostępny na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w panelu miniprzedsiębiorstwa:.

Szczegółowy opis pracy z programem „Finanse” przedstawiono w prezentacji Instrukcja stosowania programu „Finanse” dla nauczycieli i uczniów uczestniczących w programie „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”.

Przykład prowadzenia dokumentacji finansowej miniprzedsiębiorstwa znajduje się w Vademecum dla ucznia.

7. Zamknięcie działalności miniprzedsiębiorstwa

Miniprzedsiębiorstwo kończy prowadzenie działalności gospodarczej nie później niż do **31. maja**, zaś samo miniprzedsiębiorstwo zostaje zlikwidowane.

Przed planowaną datą zebrania likwidacyjnego miniprzedsiębiorstwo powinno:

- pozbyć się zapasów
- uregulować wszystkie zobowiązania.

Kolejnym krokiem jest:

- sporządzenie sprawozdania finansowego miniprzedsiębiorstwa (formularz *Sprawozdanie finansowe z działalności* dostępny w programie „Finanse”)
- dokonanie podziału nadwyżki finansowej
- sporządzenie krótkiego raportu podsumowującego działalność miniprzedsiębiorstwa
- dokonanie rozliczenia końcowego wspólników - po zakończeniu działalności miniprzedsiębiorstwa wspólnicy otrzymują zwrot wniesionego udziału. Udział wspólnika powinien zostać:
 - powiększony o wysokość przypadającej na wspólnika nagrody z tytułu nadwyżki finansowej (w przypadku wystąpienia takiej nadwyżki)
 - pomniejszony o udział wspólnika w stratach miniprzedsiębiorstwa (w przypadku wystąpienia straty; wspólnicy mają równy udział w stratach).

Formularz rozliczenia końcowego wspólników dostępny jest na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii – młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” w programie „Finanse”.

Szczegółowe informacje dotyczące założenia i zasad prowadzenia młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa, w tym przykład prowadzenia dokumentacji finansowej miniprzedsiębiorstwa dostępne są w *Vademecum dla ucznia*.

5. *Vademecum dla ucznia*

Vademecum dla ucznia to poradnik dla uczestników gry edukacyjnej „Młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo”.

Użytkownicy posiadający uprawnienia dostępu do *Vademecum dla ucznia* to:

- uczniowie - wspólnicy młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa
- nauczyciel – opiekun młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa.

Uczeń ma dostęp do Vademecum dla ucznia po zalogowaniu się na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii - młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” i wybraniu zakładki Miniprzedsiębiorstwo/Vademecum dla ucznia.

Nauczyciel ma dostęp do Vademecum dla ucznia po zalogowaniu się na platformie internetowej „Szkoła praktycznej ekonomii - młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo” i wybraniu zakładki Nauczyciel/Materiały dydaktyczne.

***Vademecum dla ucznia* można również pobrać w formie pliku pdf.**

Poszczególne działy *Vademecum dla ucznia* określają:

ROZDZIAŁ VADEMECUM	INFORMACJE
Czym jest młodzieżowe miniprzedsiębiorstwo?	<ul style="list-style-type: none"> • ogólne zasady funkcjonowania młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa • charakterystyka spółki jawnej
Wspólnicy miniprzedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • kto może być wspólnikiem • wkłady wspólników • zasady podział nadwyżki finansowej
Struktura organizacyjna miniprzedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • schemat organizacyjny miniprzedsiębiorstwa • zakresy obowiązków dyrektorów i wspólników • pomoc konsultantów • zadania nauczyciela – opiekuna miniprzedsiębiorstwa • rola rady rodziców • rola Fundacji Młodzieżowej Przedsiębiorczości
Przedmiot działalności miniprzedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • co może być przedmiotem działalności (produkcja lub usługi)
Jak założyć miniprzedsiębiorstwo?	<ul style="list-style-type: none"> • kto, w jaki sposób i do kiedy może założyć miniprzedsiębiorstwo • jakie działania należy podjąć, aby założyć miniprzedsiębiorstwo • jakie formularze i umowy należy przygotować, aby założyć miniprzedsiębiorstwo

Jak zarejestrować miniprzedsiębiorstwo?	<ul style="list-style-type: none"> • opis procedury rejestracji młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa
Finansowanie działalności	<ul style="list-style-type: none"> • źródła pochodzenia kapitałów w młodzieżowym miniprzedsiębiorstwie <ul style="list-style-type: none"> – udziały wspólników – pożyczka od rady rodziców – działania dodatkowe – pomoc sponsora
Miniprzedsiębiorstwo rozpoczyna działalność	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie biznesplanu • obowiązki i kompetencje wspólników • zawarcie umowy z dyrektorem szkoły • organizowanie zebrań wspólników
Dokumentowanie działalności miniprzedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • dowody księgowe: <ul style="list-style-type: none"> – dokumenty zakupu – dokumenty sprzedaży – dokumenty kasowe – dokumenty bankowe – dokumenty kadrowe i płacowe • podatkowa księga przychodów i rozchodów - ustalenie dochodu i zaliczki na podatek dochodowy • ewidencja zakupów • ewidencja sprzedaży • raport kasowy • magazyn wyrobów gotowych
Ubezpieczenia społeczne i zdrowotne	<ul style="list-style-type: none"> • składki ZUS dla osób prowadzących działalność gospodarczą • składki ZUS w młodzieżowym miniprzedsiębiorstwie
Rozliczenia z radą rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • opis zasad prowadzenia rozliczeń z radą rodziców, w tym z tytułu podatków i składek ZUS
Raporty miesięczne	<ul style="list-style-type: none"> • zasady przygotowania raportu miesięcznego z działalności miniprzedsiębiorstwa
Miniprzedsiębiorstwo kończy działalność	<ul style="list-style-type: none"> • zasady zamknięcia działalności młodzieżowego miniprzedsiębiorstwa • sprawozdanie finansowe z działalności • podział nadwyżki finansowej • rozliczenie wspólników
Przykład prowadzenia dokumentacji finansowej miniprzedsiębiorstwa	<ul style="list-style-type: none"> • wykaz przykładowych operacji gospodarczych • wzory prawidłowo wypełnionej dokumentacji finansowej za 2 miesiące działalności miniprzedsiębiorstwa